

Konsekvensutredning BFS 2020:6

Boverkets allmänna råd om redovisning av
reglering i detaljplan

Konsekvensutredning

BFS 2020:6

Boverkets allmänna råd om redovisning
av reglering i detaljplan

Titel: Konsekvensutredning BFS 2020:6
Utgivare: Boverket, september, 2020
Diarienummer: 3.2.1 6352/2018

Konsekvensutredningen finns i pdf-format på Boverkets webbplats.
Den kan också tas fram i alternativt format på begäran.

Innehåll

Sammanfattning	4
Inledning	5
Bakgrund	5
Arbetsmetod och remissförfarande	6
Avgränsningar	7
Problembeskrivning	8
Gällande regler	8
Nollalternativet	9
Alternativa lösningar	10
Överensstämmelse med EU-reglering	10
Upphävande av Boverkets allmänna råd om planbestämmelser för detaljplan	11
Författningsförslaget	12
Principer för beteckningar med mera	12
Hierarki för planbestämmelser och beteckningar	13
De allmänna rådens uppbyggnad	13
Konsekvenser	15
Rekommendationer om redovisning	15
Vilka berörs av förslagen?	16
Konsekvenser för kommuner	16
Konsekvenser för staten	17
Konsekvenser för företag	18
Särskild hänsyn till små företag	19
Konsekvenser för allmänheten	19
Övriga konsekvenser	20
Författningskommentarer med konsekvenser	21
1. Inledning	21
2. Redovisning av planbestämmelser m.m.	21
3. Avgränsningar	25
4. Beteckning och färgsättning vid redovisning av allmänna platser	30
5. Beteckning och färgsättning vid redovisning av kvartersmark	34
6. Beteckning och färgsättning vid redovisning av vattenområde	43
7. Beteckning vid redovisning av egenskapsbestämmelser	43
Ikraftträdandebestämmelser	59

Sammanfattning

Till följd av ändringar i plan- och bygglagen (2010:900), PBL, plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, och den nya föreskriften om detaljplan, Boverkets föreskrifter (BFS 2020:5) har Boverket beslutat om allmänna råd för redovisning av reglering av detaljplan, Boverkets allmänna råd (BFS 2020:6) om redovisning av reglering i detaljplan.

De allmänna råden har varit på remiss under perioden december 2019–mars 2020, och har bearbetats utifrån inkomna synpunkter.

De allmänna råden börjar gälla den 1 oktober 2020 och ersätter tillsammans med föreskriften de tidigare gällande allmänna råden, Boverkets allmänna råd (BFS 2014:5) om planbestämmelser för detaljplan.

De allmänna råden anger hur reglering i detaljplan kan redovisas och är allmänna råd till Boverkets föreskrifter (BFS 2020:5) om detaljplan samt till 4 kap. 30 och 32 §§ PBL. De allmänna råden ska läsas tillsammans med Boverkets föreskrifter (BFS 2020:5) om detaljplan, eftersom sådant som regleras där inte återges i det allmänna rådet.

De allmänna råden anger ett sätt för hur regleringar i detaljplan kan redovisas. Rekommendationerna är uttryckta som råd kommuner ”kan” följa till skillnad från de tidigare allmänna råden där rekommendationerna var uttryckta som råd kommunerna ”bör” följa. Detta öppnar för möjligheter att utveckla nya redovisningssätt.

Om Boverket inte hade tagit fram några nya allmänna råd hade det inneburit att kommunerna och programvaruleverantörerna själva hade fått hitta lösningar för redovisning som följer lag och föreskrift. Detta skulle förmodligen leda till en mer differentierad redovisning av detaljplaner.

De allmänna råden bygger till stor del på tidigare praxis och allmänna råd och bedöms därför i de flesta delar inte innebära några större konsekvenser. Konsekvenserna behandlas mer utvecklat i denna konsekvensutredning.

Inledning

I detta kapitel redogör Boverket för bakgrunden till de allmänna råden om redovisning av reglering i detaljplan, arbetsmetod, remissförfarandet samt de avgränsningar som gjorts.

Bakgrund

Boverket fick i januari 2017 i uppdrag av regeringen att utreda förutsättningarna för digitala detaljplaner och levererade år 2017 rapporten Digitala detaljplaner – Reglering av hur detaljplaner ska utformas digitalt, 2017:2. Regeringen följde upp rapporten med en proposition ”Digitalisering av grundkartor och detaljplaner” (prop. 2017/18:132).

Propositionen ledde år 2018 till ändringar i 16 kap. PBL. Kapitlet fick en ny paragraf, 1 a §, med följande lydelse:

1 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om standarder för utformning av detaljplaner och planbeskrivningar enligt 4 kap. samt grundkartor enligt 5 kap. 8 §.

Genom bemyndigandet i PBL fick regeringen möjlighet att meddela materiella bestämmelser i PBF samt rätt att vidaredelegera till andra myndigheter att meddela föreskrifter på området.

Regeringen beslutade därefter att införa en ny bestämmelse, 2 kap. 5 a § PBF, samt att ge Boverket ett nytt bemyndigande i 10 kap. 29 §. I 2 kap. 5 a § infördes en bestämmelse med innebörden att uppgifter (informationen) i detaljplaner och planbeskrivningar ska kunna tillgängliggöras och behandlas digitalt

Denna bestämmelse har följande lydelse:

5 a § Detaljplaner och planbeskrivningar ska utformas så att uppgifterna i dem kan tillgängliggöras och behandlas digitalt.

Av övergångsbestämmelserna till 2 kap. 5 a § PBF följer att detaljplaner som påbörjas efter den 31 december 2021 ska utformas så att uppgifterna i dem kan tillgängliggöras och behandlas digitalt. För att skapa enhetlig digital detaljplaneinformation beslutar Boverket därför nu om en föreskrift.

Under sommaren 2019 remitterade Boverket förslaget till föreskrift om detaljplan. Förslaget till föreskrift reglerade utöver reglering i detaljplan och hur den digitala informationen i detaljplaner ska struktureras även hur beslutshandlingarna skulle se ut, alltså ett visst manér för

redovisningen i detaljplaner. Boverket fick många remissynpunkter på förslaget som pekade på att föreskrifterna inte borde reglera redovisningen av detaljplaner eftersom sådana bindande regler riskerar att hindra en digital utveckling. Med anledning av dessa synpunkter valde Boverket att endast föreskriva om reglering i detaljplan och hur den digitala informationen i detaljplaner ska struktureras i föreskriften och i stället ange hur redovisningen av detaljplaner kan se ut i ett allmänt råd.

I 4 kap. 32 § andra stycket PBL finns ett krav på att den avsedda regleringen av bebyggelsen, byggnadsverk och miljön i övrigt tydligt ska framgå av detaljplanen, det så kallade tydlighetskravet. Det finns även ett krav i 4 kap. 30 § PBL att det av plankartan ska framgå hur planområdet delas upp för särskilda ändamål och vilka bestämmelser som gäller för vilka områden. Det allmänna rådet om redovisning av reglering i detaljplan ger rekommendationer om hur dessa krav kan uppfyllas.

Arbetsmetod och remissförfarande

Under arbetet med föreskrifter och allmänna råd för detaljplan har Boverket haft särskilda diskussioner med Lantmäteriet och med en referensgrupp med experter från Sveriges kommuner och regioner (SKR), enskilda kommuner, andra myndigheter, berörda företag och länsstyrelserna. Dessa har tidigt i processen beretts möjlighet att lämna synpunkter på ett utkast till föreskrift. Författningsförslaget remitterades därefter formellt under sommaren 2019. Därefter arbetades författningsförslaget om till en föreskrift om detaljplan och ett allmänt råd om redovisning av reglering i detaljplan.

Det allmänna rådet har därefter varit på remiss från december 2019 till mars 2020 och har bearbetats utifrån inkomna synpunkter.

Ikraftträdande

De allmänna råden träder i kraft den 1 oktober 2020 och ersätter tillsammans med föreskriften det tidigare gällande allmänna rådet (BFS 2014:5) om planbestämmelser för detaljplan.

Föreskriften träder även den i kraft den 1 oktober 2020 och blir obligatorisk att tillämpa för detaljplaner som påbörjas efter den 31 december 2021. Det allmänna rådet kan tillämpas tillsammans med föreskriften från och med den 1 oktober 2020.

Det tidigare allmänna rådet (BFS 2014:5) om planbestämmelser i detaljplan upphävs samma datum som föreskriften och det allmänna rådet om redovisning av reglering i detaljplan träder i kraft, den 1 oktober 2020.

Det upphävda allmänna rådet får då samma status som äldre vägledning. De planer som påbörjats med stöd av det upphävda allmänna rådet får slutföras med det.

Avgränsningar

Det allmänna rådet anger hur reglering i detaljplan kan redovisas och är ett allmänt råd till Boverkets föreskrifter (BFS 2020:5) om detaljplan samt till 4 kap. 30 och 32 §§ PBL.

De allmänna råden ska läsas tillsammans med Boverkets föreskrifter (BFS 2020:5) om detaljplan, eftersom sådant som regleras där inte återges i det allmänna rådet.

Problembeskrivning

I detta kapitel beskrivs motiven till det allmänna rådet om redovisning av reglering i detaljplan. Vidare diskuteras vad som sker om inga allmänna råd beslutas, nollalternativet, samt kortfattat även alternativa lösningar på problemet. Avslutningsvis beskrivs de rättsliga grunderna för förslaget.

Gällande regler

I fjärde kapitlet i PBL regleras vad kommunerna får bestämma i en detaljplan. Hur regleringen ska redovisas anges inte direkt i lagen. Dock finns det ett praktiskt och väl inarbetat system för redovisningen. Sedan 1949 har staten tagit fram anvisningar, allmänna råd och vägledning kring betecknings- och planbestämmelesystemet och dess tillämpning.¹

Boverket beslutade om allmänna råd för planbestämmelser (BFS 2014:5) med anledning av PBL som trädde i kraft 2011. De allmänna råden började gälla från den 2 januari 2015. De allmänna råden innehöll både rekommendationer om regleringen i detaljplaner och om redovisningen av detaljplaner. De allmänna råden var skrivna som rekommendationer för hur kommunerna ”bör” redovisa planer för att uppfylla lagens tydlighetskrav.

Eftersom det idag inte finns bindande regler om hur en detaljplan ska redovisas är kommunerna tämligen fria att själva välja hur detaljplanen ska redovisas. Friheten medför att detaljplaner ser olika ut och deras tydlighet och kvalitet varierar. Det inarbetade systemet för redovisning av detaljplaner kan vara begränsat vid komplexa planeringssituationer, framför allt vad gäller 3D-planering. Det finns därför ett behov av att utveckla nya sätt att redovisa som utnyttjar de möjligheter den digitala utvecklingen medför. Motivet till de allmänna råden

---

¹ Anvisningar angående beteckningar på plankartor. Kungliga byggnadsstyrelsens publikation 1950:2.

Beteckningar – bestämmelser, anvisningar för upprättande av detaljplaneförslag. Statens planverk publikation nr 37. 1970.

Detaljplaneanvisningar - anvisningar för upprättande av detaljplaneförslag.

Boken om detaljplan och områdesbestämmelser. Statens planverk 1987.

Boken om detaljplan och områdesbestämmelser. 1993 års revidering. Boverkets allmänna råd 1993:3.

Boken om detaljplan och områdesbestämmelser. 1996 års revidering. Boverkets allmänna råd 1996:1.

Boken om detaljplan och områdesbestämmelser. 2002 års revidering. Boverkets allmänna råd 2002:1.

Föreskriften reglerar planinformationen men reglerar inte hur den ska redovisas eller presenteras. Boverket anser dock att det är viktigt att ge vägledning och rekommendationer om hur redovisningen kan gå till för att tydlighetskravet och föreskriften om detaljplan ska uppfyllas. Samtidigt är det inte lämpligt att låsa in redovisningen i ett analogt system eller införa bindande regler om det inte absolut behövs.

De allmänna råden ska därför ge vägledning om hur informationen i föreskriften kan redovisas på ett sätt som uppfyller tydlighetskravet. Eftersom de allmänna råden bara ger vägledning om ett sätt att redovisa är andra lösningar möjliga. Boverket ser positivt på att kommuner tar fram och utvecklar egna fungerande system för hur en detaljplan kan redovisas. Det är dock många kommuner som inte har resurser att ta fram kompletta system med tolkningsvägledning som även går att applicera mot programvaror. Särskilt dessa kommuner kan vara i behov av rekommendationer.

Föreskriften innebär förändringar av systemet för detaljplanering. Det är viktigt att inte göra större förändringar av kommunernas arbete än vad som är motiverat. De rekommendationer som finns i de allmänna råden motsvarar därför i mångt och mycket det sätt att redovisa som fanns i de tidigare allmänna råden.

Nollalternativet

Som beskrivits ovan hänger föreskriften om detaljplan och de allmänna råden om redovisning samman. Nollalternativet är därför att kommunerna hade behövt tillämpa föreskriften med en egen redovisning, utan stöd av allmänna råd. Boverkets uppfattning är att det alternativet riskerar att leda till stor osäkerhet kring hur en detaljplan kan utformas. En sådan osäkerhet kan leda till att detaljplanerna blir mer otydliga.

Det är viktigt att regleringen i detaljplaner tydligt går att utläsa dels för att det tydligt ska framgå vad som beslutats, dels när detaljplanen ska tolkas vid genomförandet. Det är därför inte önskvärt att lämna kommunerna helt utan råd om hur redovisningen kan se ut.

Nollalternativet innebär att det blir upp till kommunerna och programvaruleverantörerna att hitta lösningar för redovisning av detaljplaner som följer lag och föreskrift. Förmodligen skulle de då byggas utifrån dagens system men utvecklas i olika riktningar.

Ett annat sätt att betrakta nollalternativet är att befintliga allmänna råd kvarstår. De befintliga allmänna råden hade dock behövt omarbetats för att stämma överens med föreskriften. För att det ska bli tydligt för

kommunerna vilka rekommendationer som gäller anser Boverket att det är lämpligare att besluta nya allmänna råd.

Alternativa lösningar

Det finns flera alternativa lösningar. Ett alternativ, som valts bort under arbetet med föreskriften och det allmänna rådet, är att föreskriften reglerar redovisningen. Varför detta alternativ bedömts som olämpligt framgår av konsekvensutredningen till föreskriften.

En annan lösning är att det allmänna rådets rekommendationer skrivs på ”bör-nivå”. Som sagts ovan finns det ett behov av att utveckla nya sätt att redovisa som utnyttjar de möjligheter den digitala utvecklingen medför. Boverket anser därför att rekommendationer på ”bör-nivå” kan uppfattas som alltför begränsande.

Ett alternativ är att genom en teknisk kommitté hos SIS Standard göra en branschstandard för detaljplanens redovisning. Problemet med en sådan lösning är att standarden då hela tiden måste förhålla sig till Boverkets föreskrift om detaljplanens innehåll. Då det är olika processer kan det vara svårt att hålla dem aktuella parallellt.

Överensstämmelse med EU-reglering

Förslaget överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Upphävande av Boverkets allmänna råd om planbestämmelser för detaljplan

Boverkets allmänna råd (BFS 2014:5) om planbestämmelser för detaljplan upphävdes den 1 oktober 2020, samtidigt som Boverkets föreskrifter om detaljplan och dessa allmänna råd trädde i kraft. De tidigare allmänna råden ersattes delvis av föreskrifterna om detaljplan och delvis av de allmänna råden om redovisning.

Boverkets uppfattning är att merparten av landets kommuner tillämpade de tidigare allmänna råden. Att de upphävdes medför enligt Boverkets mening inte några större konsekvenser för landets kommuner. Detta eftersom rekommendationerna antingen ersatts med tvingande regler enligt förslaget på föreskrifter eller med nya rekommendationer i de nya allmänna råden. De märkbara konsekvenserna för kommunerna följer alltså av den nya föreskriften.

Författningsförslaget

De allmänna råden ger rekommendationer om hur regleringen i en detaljplan kan redovisas i en pappersplan eller i en PDF-A. Syftet är att visa hur tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL kan uppfyllas. Om tydlighetskravet kan uppfyllas på ett annat sätt står det kommunen fritt att använda det sättet.

I de tidigare allmänna råden formulerades rekommendationerna om hur detaljplanens reglering skulle redovisas med bör, exempelvis *Användningen kontor bör betecknas K och ges vid färgläggning brun färg*. I de nya allmänna råden formuleras rekommendationerna i stället med kan, exempelvis *Användningen kontor kan betecknas K och kan vid färgläggning ges brun färg*. Ändringen av formulering innebär att Boverket genom de allmänna råden inte uttryckligen tar ställning till vilket sätt att redovisa som är mest lämpligt, utan endast redovisar en metod som länge använts och som anses följa lagens tydlighetskrav. Syftet är att de allmänna råden inte lika hårt som tidigare ska styra detaljplanens redovisning utan bara ge ett användbart alternativ så att kommunerna kan följa tydlighetskravet och föreskriften.

Det system för redovisning av detaljplaner som finns i de allmänna råden är gjort för att tvådimensionella planer ska kunna redovisas tydligt. Systemet kan vara begränsat vid komplexa planeringssituationer, framför allt vad gäller 3D-planering. Det finns därför ett behov av att utveckla nya sätt att redovisa som utnyttjar de möjligheter den digitala utvecklingen medför. Genom att de allmänna råden formuleras på ”kan-nivå” tydliggörs att det även är möjligt att ta fram andra lösningar.

Principer för beteckningar med mera

Boverkets ambition har varit att så långt som möjligt följa det beteckningssystem, förslag på färgsättning och gränslinjer som finns i de nu upphävda allmänna råden. Detta för att göra övergången till att redovisa detaljplaner som är upprättade enligt föreskriften så lätt som möjligt.

Boverket har i samband med arbetet för att ta fram de nya allmänna råden haft uppe frågan om ett nytt beteckningssystem som inte skulle bygga på alfabetet. Boverket har dock valt att när det gäller beteckningar hålla kvar vid alfabetssystemet, trots de begränsningar det har och de problem som det kan ge upphov till. Alfabetssystemet är inarbetat och inom branschen välkänt. Traditionellt har också beteckningsbokstäverna haft en språklig koppling till den användning eller den reglering den avsett, som B för

bostäder, K för kontor, e för exploateringsgrad eller u för underjordiska ledningar. Boverket försöker att hålla kvar den traditionen så långt det är möjligt, till exempel får nu reglering av höjder på byggnadsverk beteckningen h. De begränsningar som alfabetets omfattning har, det vill säga att det enbart innehåller 28 bokstäver, medför dock en del problem. Ett är att bokstäverna inte räcker till, varför egenskapsbestämmelser i vissa fall delar på en och samma beteckning. En annan begränsning är att alla bokstäver inte är lika lämpliga att använda som beteckningar, till exempel bokstäver med diakritiska tecken, som å, ä, och ö eller bokstäver som har samma utseende i versal och gemen form. I alla fall har det dock inte varit möjligt att undvika beteckningar där versaler och gemener har samma utseende och gemener med diakritiska tecken. Boverket har dock valt att lägga dessa beteckningar på bestämmelser som dels inte används i någon större utsträckning, dels inte alltid behöver betecknas på plankartan då bestämmelsen i de allra flesta fall gäller inom hela planområdet.

Hierarki för planbestämmelser och beteckningar

De olika typerna av bestämmelser i en detaljplan har traditionellt följt ett hierarkiskt system där detaljplanen avgränsas av en planområdesgräns som anger vilket geografiskt område detaljplanen omfattar. Inom planområdet avgränsas olika användningar av användningsgränser. Användningsområdena får i sin tur delas in i olika egenskapsområden eller administrativa områden genom egenskapsgränser respektive administrativa gränser. Om gränserna sammanfaller behöver endast den överordnade gränsen i hierarkin ritas ut.

De nya allmänna råden följer detta system, med undantag för administrativa gränser på grund av att administrativa bestämmelser tagits bort. Egenskapsbestämmelser avgränsas i vanliga fall av en egenskapsgräns. Vid behov kan även en sekundär egenskapsgräns användas. Precis som förut behöver endast den överordnade gränsen ritas ut om gränserna sammanfaller.

De allmänna rådens uppbyggnad

De allmänna råden om redovisning anger hur detaljplanen kan redovisas med beteckningar och färgläggning. De allmänna råden är indelat i sju kapitel:

1. Inledning.
2. Redovisning av planbestämmelser m.m.
3. Avgränsningar.

4. Beteckning och färgsättning vid redovisning av användning av allmänna platser.
5. Beteckning och färgsättning vid redovisning av användning av kvartersmark.
6. Beteckning och färgsättning vid redovisning av användning av vattenområde.
7. Beteckning vid redovisning av egenskapsbestämmelser.

Konsekvenser

De allmänna råden innehåller rekommendationer om hur reglerna i 4 kap. 30 och 32 §§ PBL och Boverkets föreskrifter (BFS 2020:5) om detaljplan kan uppfyllas. Konsekvenserna av de allmänna råden beskrivs därför utifrån att det tillämpas tillsammans med dessa regelverk.

Rekommendationer om redovisning

Allmänna råd är inte bindande utan utgör endast rekommendationer. De allmänna råden anger hur kommunen kan göra för att uppfylla 4 kap. 30 och 32 §§ PBL samt föreskriften om detaljplan.

Boverket har valt att inte reglera redovisningen i föreskriften om detaljplan. Skälen till det redogörs för i konsekvensutredningen till föreskriften. I Sverige har det aldrig funnits bindande regler om hur en detaljplan ska redovisas utan detta har framgått genom de olika planhandböcker som publicerats av statliga myndigheter sedan 1949. Att Boverket nu väljer att inte reglera redovisningen i bindande föreskrifter är alltså ingen skillnad mot vad som gällde tidigare.

De allmänna råden om redovisning motsvarar i stort det inarbetade sätt att redovisa som funnits i många år och det som angavs i Boverkets tidigare allmänna råd (2014:5). De allmänna råden kommer sannolikt leda till mer enhetlighet och tydlighet i de planer som antas jämfört med om inga allmänna råd om redovisning funnits. De ändringar som gjorts jämfört med tidigare allmänna råd motiveras främst av att systemet med planbestämmelser justerats genom Boverkets föreskrift. Detta innebär att kommunerna i stor utsträckning kan fortsätta att redovisa detaljplaner på samma sätt som tidigare, vilket sannolikt underlättar den övergång till ett digitalt arbetssätt som måste genomföras i samband med att 2 kap. 5 a § PBF ska börja tillämpas på detaljplaner som påbörjas efter den 31 december 2021.

Eftersom de allmänna råden innehåller rekommendationer om avgränsningar, beteckningar och färgläggning underlättas tolkningen av detaljplaner som antas med stöd av de allmänna råden. Det skapar en rättssäkerhet för alla som berörs av sådana detaljplaner.

Samtidigt lämnas kommunerna en betydande frihet att redovisa på andra sätt, eftersom föreskriften inte reglerar redovisningen. Att detaljplanens reglering uppfyller tydlighetskravet är precis som tidigare kommunernas ansvar.

Rekommendationerna i de allmänna råden har också ändrats från ”bör”- till ”kan”-rekommendationer. Motiven till detta har beskrivits ovan. Konsekvensen kan vara att kommunerna väljer att inte använda de allmänna råden vilket kan leda till ökad variation i sätten att redovisa. Det kan i vissa fall innebära tolkningssvårigheter. Alternativet att behålla rekommendationerna på ”bör-nivå” hade dock sannolikt inneburit att kommunerna upplevt sig som låsta till ett sätt att redovisa som inte utnyttjar de möjligheter en digital redovisning ger. Boverket anser att det är viktigt att de allmänna råden formuleras så att läsaren uppmärksammas på att det är möjligt att redovisa på andra sätt än vad som står.

Vilka berörs av förslagen?

De allmänna råden berör främst landets kommuner eftersom de ansvarar för detaljplaneringen och det är även de som tillämpar detaljplanerna. Berörda grupper är:

- kommuner, 290 st.
- länsstyrelser, 21 st.
- kommunala och statliga lantmäterimyndigheter
- andra myndigheter
- konsultföretag inom planering och arkitektur
- programvaruleverantörer
- byggfirmor
- byggherrar
- mark- och miljödomstolarna
- allmänheten.

Konsekvenser för kommuner

De allmänna råden kommer tillämpas av landets kommuner, eftersom det är de som tar fram och beslutar om detaljplaner. De allmänna råden berör alla kommuner som behöver avgöra fysiska förändringar genom beslut om detaljplan vilket på sikt kan antas vara samtliga landets kommuner.

Genom allmänt hållna lagkrav som är kompletterade med allmänna råd om redovisning ges kommunerna stor frihet att själva utforma beslutet om detaljplan.

I princip alla kommuner använder någon typ av digitalt verktyg för att ta fram detaljplaner idag. De allmänna råden kan påverka hur dessa verktyg behöver utformas. Detta kan innebära behov av att uppdatera nuvarande programvara.

Då de allmänna råden till stor del bygger på rådande praxis och tidigare allmänna råd gör Boverket bedömningen att det kunskapsmässigt inte bör vara svårt för de som i kommunerna arbetar med detaljplaner att ta till sig de nya allmänna råden.

Det kommunala självstyret bedöms inte påverkas. Kommunen kommer även fortsättningsvis ha rätt att reglera det som lagen medger.

Kostnader vid införandet

Alla detaljplaner som görs idag tas fram med någon form av digitalt verktyg. De allmänna råden kommer innebära att kommunerna behöver göra uppdatering av programvaror för att kunna följa råden.

Kommunernas kostnader vid de allmänna rådets införande kan variera beroende på hur kommunen idag ritat sina detaljplaner. För de kommuner som redan idag använder programvaror som stödjer gällande standard och Boverkets planbestämmelsekatalog torde kostnaderna inte öka i någon större utsträckning, även om programmen behöver uppdateras. Som utvecklas nedan behöver programvaruleverantörerna anpassa sina produkter för att kunna följa de allmänna råden. I vilken mån detta kommer att påverka kostnader för programvarorna kan Boverket inte bedöma. Samma resonemang gäller för de kommuner som inte själva ritat detaljplaner utan använder konsulter.

För de kommuner som idag använder programvaror som inte är anpassade efter gällande standard och planbestämmelsekatalogen kan kostnaderna bli högre.

Konsekvenser för staten

Statens verksamhet är bred och detaljplaner och planinformation berör många delar av den. Flera centrala myndigheter och länsstyrelserna berörs i planprocessen och flera regelverk hänvisar på olika sätt till detaljplaner. Domstolar hanterar överklaganden av detaljplaner och tolkar detaljplaner vid handläggning av andra typer av ärenden, exempelvis tillståndsärenden enligt miljöbalken.

Så som beskrivits ovan kommer de allmänna råden sannolikt leda till en ökad enhetlighet och tydlighet i de planer som antas jämfört med om inga

allmänna råd om redovisning funnits. Det underlättar exempelvis domstolarnas och länsstyrelsernas arbete som rör detaljplaner.

Eftersom rekommendationerna ändras från ”bör” till ”kan”-nivå kan en konsekvens vara att kommunerna väljer att inte använda de allmänna råden vilket kan leda till ökad variation i sätten att redovisa. Det kan i vissa fall innebära tolkningssvårigheter. Domstolar och länsstyrelser behöver vara uppmärksamma på om andra sätt att redovisa används. Att detaljplaner är tydliga är dock fortfarande kommunens ansvar.

Boverket kommer att ta fram vägledning till de nya allmänna råden och behöver göra en särskild satsning för att sprida vägledningen till kommuner och andra som berörs.

Konsekvenser för företag

Programvaruleverantörer

Boverket kan konstatera att de allmänna råden om redovisning innebär konsekvenser för de företag som tar fram och tillhandahåller programvara avsedda för att producera och hantera detaljplaner.

En av konsekvenserna är att företagets kunder, framför allt kommunerna, kan ställa krav på att programvaran de använder kan tillämpa de allmänna råden. Dock är det inte säkert att alla kommuner ställer det kravet, eftersom vissa kommuner kanske vill utveckla ett eget sätt att redovisa sina detaljplaner.

Konsekvenserna träffar de olika företagen på olika sätt. Det beror på om företagen redan har påbörjat ett utvecklingsarbete och gjort anpassningar med hänsyn till gällande standard och med hänsyn till Boverkets allmänna råd och Boverkets Planbestämmelsekatalog eller om de inte gjort detta. Det kan också finnas företag som inte heller kan genomföra en sådan anpassning och utveckling.

Idag finns uppskattningsvis mellan fem och tio företag som erbjuder programvara för att ta fram detaljplaner. Två eller tre av dessa företag har produkter anpassade efter gällande standard, Boverkets allmänna råd och Planbestämmelsekatalogen. Ytterligare några företag har utvecklat produkter som delvis är anpassade medan andra företags produkter inte är anpassade.

De allmänna råden innebär olika konsekvenser för olika företag. De som redan lagt tid och resurser på att utveckla anpassade produkter kommer delvis att behöva göra en modifiering för att följa de allmänna råden. De

som enbart delvis eller inte alls har anpassat sina produkter kommer att behöva göra större utvecklingsinsatser om deras kunder ställer krav på att programvaran ska kunna tillämpa de allmänna råden.

Övriga företag

Även för övriga företag som i sin verksamhet berörs av detaljplaner som antagits enligt de allmänna råden kommer det bidra till ökad enhetlighet och tydlighet i de planer som antas.

De allmänna råden är en del i en förändring av samhällsbyggnadsprocessen som påverkar flera olika aktörer, till exempel byggföretag eller konsultföretag inom planering och arkitektur.

Konsultföretag som arbetar med att ta fram detaljplaner kan beröras på så sätt att kommunerna kräver att detaljplanerna tas fram med stöd av de allmänna råden. Det ställer krav på exempelvis uppgradering av programvara.

Särskild hänsyn till små företag

Om det finns små företag som utvecklat särskilda verktyg för att producera detaljplaner skulle en omställning till nya allmänna råd kunna bli betungande. De allmänna råden motsvarar samtidigt rådande praxis och tidigare allmänna råd, vilket sannolikt underlättar en omställning.

Konsekvenser för allmänheten

Allmänheten kan beröras av detaljplaner och av planprocessen på olika sätt. Dels direkt som enskilda fastighetsägare och rättighetshavare eller boende där en förändring planeras och genomförs (under planprocessen och vid genomförandet av planen). Dels när någon enskild söker lov eller ska genomföra en åtgärd som kräver sådant tillstånd att en gällande plan ska tolkas innan beslut kan fattas.

De allmänna råden syftar till att kommunerna ska ha tillgång till ett vordetaget sätt att redovisa detaljplaner. Det ökar enhetligheten och tydligheten i de planer som redovisas enligt de allmänna råden. Samtidigt har kommunerna möjlighet att vid komplexa planeringssituationer välja andra sätt att redovisa som är anpassade till situationen. På sikt underlättar det sannolikt möjligheten för allmänheten att läsa och förstå detaljplaner i olika sammanhang, till exempel vid detaljplanesamrådet.

Under remisstiden har det framförts synpunkter om att detaljplanerna kan bli mer svårlästa genom att symboler tas bort och att fler redovisningssätt tillåts. Boverket anser att detta främst blir en konsekvens för de som är

vana vid att läsa detaljplaner och det tidigare sättet att redovisa. För den allmänhet som endast kommer i kontakt med detaljplaner en eller några få gånger under sitt liv kommer ett anpassat redovisningssätt i stället underlätta förståelsen.

Övriga konsekvenser

Föreskrifterna bedöms inte ge några särskilda konsekvenser ur följande perspektiv:

- jämställdhet
- barn
- tillgänglighet
- miljö.

Författningskommentarer med konsekvenser

1. Inledning

Allmänt råd

Detta är allmänna råd till 4 kap. 30 § och 32 § andra stycket plan- och bygglagen (2010:900) och till Boverkets föreskrifter (2020:5) om detaljplan.

De allmänna råden innehåller generella rekommendationer om hur detaljplaner kan redovisas.

De allmänna råden föregås av texten Allmänt råd och är tryckta med mindre och indragen text.

Motiv

Kapitlet ska ge en överblick av vad författningen omfattar och vilka författningar de allmänna råden hör till.

Konsekvenser

Inga konsekvenser.

2. Redovisning av planbestämmelser m.m.

2.1 Redovisning av planbestämmelser m.m.

Allmänt råd

Detaljplanens bestämmelseformuleringar och beteckningar kan redovisas i en lista med planbestämmelser.

Listan med planbestämmelser kan redovisas med följande rubriker:

1. Gränslinjer.
2. Användning av allmän plats.
3. Användning av kvartersmark.
4. Användning av vattenområde.
5. Egenskapsbestämmelser för allmän plats.
6. Egenskapsbestämmelser för kvartersmark.
7. Egenskapsbestämmelser för vattenområde.
8. Genomförandetid.

Var en planbestämmelse gäller kan på plankartan redovisas med beteckningar och olika typer av gränslinjer. Om en planbestämmelse gäller all kvartersmark, all allmän plats eller allt vattenområde behövs ingen beteckning på plankartan.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur planbestämmelser m.m. kan redovisas på plankartan och i en lista för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas.

Konsekvenser

Eftersom de flesta kommuner redan idag redovisar sina detaljplaner genom beteckningar på plankartan och genom en lista med planbestämmelser på detta sätt blir konsekvenserna för detaljplanearbetet små.

Genom att ange vilka rubriker som kan finnas i en lista med planbestämmelser blir det tydligt vilken typ av bestämmelser och andra regleringar som finns. Dessutom möjliggörs en redovisning av bestämmelser som gäller generellt utan att dessa behöver betecknas på plankartan.

2.2 Redovisning av ärendeinformation*Allmänt råd*

Information enligt 2 kap. 4–6 §§ Boverkets föreskrifter (2020:5) om detaljplan kan redovisas på detaljplanen.

Om dessa allmänna råd har använts för redovisning kan det anges tillsammans med informationen enligt första stycket.

Motiv

Syftet är att visa hur väsentlig information tillhörande detaljplanen kan redovisas i anslutning till plankartan på detaljplanen. Eftersom kommunen kan använda andra sätt att redovisa detaljplanen kan det finnas osäkerhet huruvida de allmänna råden har använts vid redovisningen. För att underlätta tolkningen av planen är det därför lämpligt att det framgår på detaljplanen att dessa allmänna råd har använts.

Konsekvenser

Viktig information för ärendet framgår direkt av detaljplanen. Det blir även tydligt om de allmänna råden har använts vilket underlättar tolkningen av detaljplanen. Om kommunerna använder något annat sätt att redovisa kan det behöva utvecklas i planbeskrivningen hur planens reglering ska tolkas.

För många kommuner blir det inga konsekvenser eftersom de redovisar ärendeinformation redan idag. För de som inte gör det är arbetet med att tillföra denna information marginell i förhållande till den nytta det medför vid tolkning av detaljplanen.

2.3 Indexering av beteckningar*Allmänt råd*

Vid precisering av planbestämmelser eller vid olika formuleringar av planbestämmelser med samma beteckning kan detta redovisas genom att beteckningen indexeras med en nedsänkt siffra.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur preciseringar av planbestämmelser kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas.

Konsekvenser

Det allmänna rådet innebär en möjlighet att tydligt redovisa att en precisering har gjorts och det möjliggör även att använda olika planbestämmelser som har samma beteckning. Motsvarande rekommendation fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas i stor utsträckning av kommunerna, konsekvenserna för detaljplanearbetet blir därför små.

2.4 Tillfälliga användningar*Allmänt råd*

Tillfälliga användningar kan betecknas med den tillfälliga användningen inom hakparentes och den tid som den tillfälliga användningen får pågå anges i listan med planbestämmelser.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur tillfälliga användningar kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas.

Konsekvenser

Det allmänna rådet innebär en möjlighet att tydligt redovisa att en tillfällig användning regleras. Motsvarande rekommendation fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas av kommunerna, konsekvenserna för detaljplanearbetet blir därför små.

2.5 Kombinationer av användningar*Allmänt råd*

Kombinationer av användningar kan på plankartan betecknas med de beteckningar som ingår i kombinationen.

Vid färgläggning av kombinationer av användningar kan på plankartan en av användningarnas färger användas. Den användning vars färg har redovisats på plankartan kan i listan med bestämmelser redovisas tillsammans med bestämmelseformuleringen. Övriga användningar som ingår i kombinationen kan redovisas utan färg.

Om en egenskapsbestämmelse inte gäller för alla användningar i kombinationen kan det av egenskapsbestämmelsens formulering framgå vilken användning bestämmelsen gäller för.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur kombinerade användningar kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Rekommendationen som fanns i de tidigare allmänna råden om att färgläggning skulle ske utifrån den huvudsakliga användningen eller i alfabetisk ordning har tagits bort eftersom detta kunde uppfattas som otydligt. Syftet är även att göra det möjligt att vid kombinerade användningar redovisa kopplingen av olika egenskapsbestämmelser till olika användningar.

Konsekvenser

Det allmänna rådet innebär en möjlighet att tydligt redovisa kombinerade användningar. Motsvarande rekommendation om redovisning av kombinerade användningar fanns delvis i de tidigare allmänna råden och tillämpas i stor utsträckning av kommunerna, konsekvenserna för detaljplanarbetet blir därför små.

Genom hänvisningen i egenskapsbestämmelsens formulering är det möjligt att tydligare redovisa hur egenskapsbestämmelser kopplas till olika användningar. Att lägga kopplingen till användningen i bestämmelseformuleringen kan leda till risk för otydliga formuleringar av planbestämmelser. Exempel på hur detta kan uttryckas avser Boverket att vägleda om.

2.6 Genomförandetid

Allmänt råd

Detaljplanens genomförandetid kan framgå i listan med planbestämmelser.

Om genomförandetiden inte är densamma över hela planområdet kan genomförandetid anges för varje användningsområde och betecknas A med index.

Motiv

I detaljplanen ska kommunen ange en genomförandetid (4 kap. 21 § PBL) och enligt lagen har detaljplanen alltid en genomförandetid (4 kap. 23 § PBL). Genomförandetiden är inte en planbestämmelse men informationen om vilken genomförandetid som gäller behöver tydligt framgå av detaljplanens redovisning. Genomförandetiden kan därför, trots att det inte är någon planbestämmelse, redovisas under en egen rubrik i listan med planbestämmelser. Om genomförandetiden inte ska vara samma inom hela planområdet finns det behov av att kunna redovisa på plankartan var de olika genomförandetiderna gäller. Eftersom genomförandetiden då anges för varje användningsområde och avgränsas med användningsgräns har en versal bokstav ansetts lämplig som beteckning. Boverket har valt beteckningen A med indexering. Beteckningen A har i princip inte använts sedan 1987 och användes då för användningen allmänt ändamål.

Konsekvenser

Det allmänna rådet innebär en möjlighet att redovisa genomförandetiden. Att det på plankartan kan finnas en beteckning för något som egentligen inte är en planbestämmelse skulle kunna leda till otydlighet. Det finns en viss risk för sammanblandning med den tidigare användningen allmänt ändamål men eftersom A slutade användas för länge sedan bedömer Boverket risken som låg.

3. Avgränsningar

3.1 Avgränsning av planområdet

Allmänt råd

För att på plankartan redovisa vilket område som detaljplanen omfattar kan planområdesgräns användas.

Planområdesgräns kan anges med linjen:

Motiv

Vilket område detaljplanen omfattar måste tydligt framgå på plankartan. Det är viktigt att de olika gränser som används i en detaljplan är tydliga och skiljer sig från varandra. Samma planområdesgräns fanns i det tidigare allmänna rådet och tillämpas sannolikt redan av kommunerna.

Konsekvenser

Det allmänna rådet medför att planområdets utbredning tydligt kommer att framgå. I övrigt inga konsekvenser.

3.2 Avgränsning av användningsbestämmelser

Allmänt råd

För att på plankartan redovisa inom vilket område en eller flera användningsbestämmelser gäller kan användningsgräns användas.

Användningsgräns kan anges med linjen:

I de fall användningsgräns sammanfaller med planområdesgräns räcker det att planområdesgräns redovisas.

Motiv

Var en användningsbestämmelse gäller måste tydligt framgå på plankartan. Det är viktigt att de olika gränser som används i en detaljplan är tydliga och skiljer sig från varandra. Samma användningsgräns fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas sannolikt redan av kommunerna.

Konsekvenser

Det allmänna rådet medför att användningsbestämmelsens utbredning tydligt kommer att framgå. I övrigt inga konsekvenser.

3.3 Avgränsning av egenskapsbestämmelser

Allmänt råd

För att på plankartan redovisa inom vilket område en eller flera av egenskapsbestämmelserna gäller kan egenskapsgräns användas.

Egenskapsgräns kan anges med linjen:

Vid behov kan även sekundär egenskapsgräns användas för att på plankartan redovisa inom vilket område en eller flera egenskapsbestämmelser gäller. Om den sekundära egenskapsgränsen

används kan det framgå av listan med planbestämmelser vilka egenskapsbestämmelser som avgränsas genom denna gräns.

Sekundär egenskapsgräns kan anges med linjen:

— + — + — + — +

I de fall någon av egenskapsgränserna sammanfaller med användningsgräns räcker det att användningsgräns redovisas. I de fall de två varianterna av egenskapsgräns sammanfaller kan de redovisas med linjen:

+ - - + - - + - - + - -

Motiv

Var en egenskapsbestämmelse gäller måste tydligt framgå på plankartan. Det är viktigt att de olika gränser som används i en detaljplan är tydliga och skiljer sig från varandra.

I tidigare allmänna råd fanns både egenskapsbestämmelser och administrativa bestämmelser vilka avgränsades av egenskapsgräns respektive administrativ gräns. Då inte plan- och bygglagen gör någon åtskillnad på dessa bestämmelser och då en uppdelning av dessa blir mindre relevant när detaljplanerna kommer att bestå av digital information är alla dessa bestämmelser i föreskriften egenskapsbestämmelser. Det allmänna rådet innehåller därför endast gränser för att avgränsa var egenskapsbestämmelser gäller.

Alla typer av egenskapsbestämmelser kan avgränsas med egenskapsgräns. Ibland finns dock behov av att redovisa vissa egenskapsbestämmelser så att deras gränser inte påverkar andra egenskapsbestämmelser. Detta kan till exempel behöva användas då ett markreservat skär igenom ett område med andra egenskapsbestämmelser. För att på ett tydligt sätt kunna redovisa var dessa egenskapsbestämmelser gäller på plankartan kan det då krävas ytterligare en typ av egenskapsgräns som kan korsas den vanliga egenskapsgränsen utan inverkan på de bestämmelser som egenskapsgränsen avgränsar. I det allmänna rådet finns därför en sekundär egenskapsgräns som fungerar på detta sätt och kan användas i dessa situationer. Den sekundära egenskapsgränsen är inte på förhand knuten till någon eller några egenskapsbestämmelser utan kan användas för den egenskapsbestämmelse det krävs för i varje plan. Om den sekundära egenskapsgränsen används är det viktigt att det tydligt framgår vilken bestämmelse den reglerar.

I remissförslaget fanns ett annat förslag på rekommendation för hur egenskapsbestämmelser kunde avgränsas. Förslaget innehöll två egenskapsgränser som avgränsade olika egenskapsbestämmelser. Under remissförfarandet kom flera synpunkter på det remitterade förslaget och Boverket har därför övervägt olika alternativ för att lösa det ovan beskrivna

behovet av egenskapsgränser som inte bryter varandra. Boverket har valt att rekommendera den sekundära egenskapsgränsen som är en mer flexibel lösning än det remitterade förslaget.

Konsekvenser

Genom att använda egenskapsgräns eller sekundär egenskapsgräns enligt det allmänna rådet kommer det att framgå för vilket område en egenskapsbestämmelse gäller.

Att alla områden för egenskapsbestämmelser kan avgränsas med samma linje kan för många planer innebära att de bli mer lättlästa genom färre varianter av gränslinjer. I de detaljplaner där det finns behov av flera gränser på samma nivå i hierarkin kan den sekundära egenskapsgränsen dock användas vilket innebär tydligare detaljplaner och möjliggör fler regleringsmöjligheter. Att tillåta att samma egenskapsbestämmelse kan avgränsas med olika egenskapsgränser i olika planer kan också innebära risk för feltolkning. Eftersom behovet av en ytterligare en typ av egenskapsgräns finns anser Boverket att fördelarna överväger riskerna. Möjliggörandet av att vid behov använda en sekundär egenskapsgräns kommer att kräva vägledning.

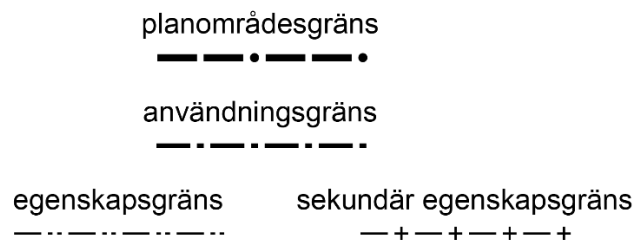
3.4 Gränshierarki

Allmänt råd

Vid avgränsning enligt 3.1–3.3 kan gränshierarki enligt andra stycket tillämpas.

Användningsgräns gäller fram till annan användningsgräns eller planområdesgräns. Egenskapsgränser gäller fram till annan egenskapsgräns av samma typ, användningsgräns eller planområdesgräns. Egenskapsgräns och sekundär egenskapsgräns kan korsa varandra utan inverkan på de bestämmelser som de reglerar.

Figur 1: Gränshierarkin

Motiv

För att kunna redovisa var de olika planbestämmelserna gäller, i en tvådimensionell plankarta, anger det allmänna rådet en redovisningshierarki. Detta för att ge kommunerna ett sätt att uppfylla kravet i 4 kap. 30 § PBL som anger att det av plankartan ska framgå hur planområdet delas in i skilda ändamål och vilka bestämmelser som gäller vart. Syftet är även att

ge kommunerna ett sätt att uppfylla tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL vad gäller redovisning av reglering i detaljplan.

Hierarkin innebär att planområdesgränsen är den yttre begränsningen av detaljplanen. Nästa nivå i gränshierarkin är användningsgräns och därefter kommer egenskapsgräns. På samma nivå i hierarkin som egenskapsgräns finns också sekundär egenskapsgräns. Anledningen till att det finns två olika typer av egenskapsgränser på samma nivå i hierarkin är att det på plankartan kan finnas behov av att egenskapsgränser ska kunna korsas varandra utan inverkan på de bestämmelser som egenskapsgränsen avgränsar.

Hierarkin motsvarar den gränshierarki som funnits enligt tidigare praxis. Den sekundära egenskapsgränsen har dock tidigare använts för administrativa bestämmelser.

Konsekvenser

Gränshierarkin möjliggör ett sätt att uppfylla kravet i 4 kap. 30 och 32 §§ PBL.

Motsvarande gränshierarki fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas av kommunerna, några konsekvenser för detaljplanearbetet blir det därför inte.

Föreskrifterna om detaljplan anger att samtliga bestämmelser digitalt ska lägesbestämmas och anger inte någon hierarki mellan dessa. Detta möjliggör regleringar som inte går att redovisa genom det allmänna rådets hierarki. Om kommunen väljer att göra sådana regleringar kan inte det allmänna rådet användas utan då får kommunen själv utveckla nya sätt för redovisning.

3.5 Vertikal avgränsning

Allmänt råd

Om planområdet eller en användnings- eller egenskapsbestämmelse avgränsas vertikalt kan avgränsningen redovisas i listan med planbestämmelser. Den vertikala avgränsningen kan även framgå av en separat lägesbestämd redovisning på plankartan.

När en planbestämmelse avgränsas vertikalt kan beteckningen redovisas inom parentes.

Då användningsbestämmelser avgränsas vertikalt och en egenskapsbestämmelse inte gäller för alla användningar kan det av egenskapsbestämmelsens formulering framgå vilken användning bestämmelsen gäller för.

Motiv

Det har länge funnits ett behov av en avgränsning av detaljplaner i höjded exempelvis för att till exempel underlätta för utbyggnad av underjordisk infrastruktur. Enligt föreskrifterna om detaljplan ges nu en ny möjlighet till vertikal avgränsning av planområdet som behöver ges en möjlig redovisningsform i de allmänna råden.

Avgränsning av planområdet kan anges i listan med planbestämmelser och även genom en separat lägesbestämd redovisning på plankartan.

Även vertikala avgränsningar av användningar och egenskaper behöver tydligt kunna redovisas. För att den vertikala avgränsningen av användningar och egenskaper ska bli tydlig kan avgränsningen redovisas genom parenteser runt beteckningen på plankartan, genom att anges i listan med planbestämmelser och även genom en separat lägesbestämd redovisning på plankartan. Hur redovisningen i listan med planbestämmelser och hur den separata lägesbestämda redovisningen på plankartan ska se ut anges inte i det allmänna rådet utan här finns möjlighet för kommunerna att ta fram en egen lösning och anpassa efter förutsättningarna i den enskilda planen.

Vid vertikal avgränsning där fler än två användningar ska redovisas i skilda plan och där olika egenskapsbestämmelser hör till de olika användningarna behövs ett tydligt sätt att redovisa vilken användning egenskapsbestämmelsen hör till. Det allmänna rådet rekommenderar därför en hänvisning i egenskapsbestämmelsens formulering.

Konsekvenser

Rekommendationen innebär en möjlig redovisning av en vertikal avgränsning. Det allmänna rådet styr inte närmare hur redovisningen kan se ut vilket kan skapa flera olika konsekvenser.

Det allmänna rådet anger inte hur en separat lägesbestämning kan se ut eller hur avgränsningen kan anges i listan med planbestämmelser. Kommunerna har därför möjlighet att anpassa redovisningen så att avgränsningen blir tydlig i den enskilda detaljplanen. Möjligheterna till en sådan fri redovisning innebär att redovisningarna kan variera mellan olika kommuner och även mellan olika planer inom en kommun. Detta kan innebära att detaljplanerna blir svårare att tolka då det inte finns ett enhetligt sätt att redovisa.

Vid komplexa situationer som kräver ett mer avancerat sätt att redovisa tredimensionell reglering kan det vara nödvändigt att redovisa på annat sätt än vad som framgår av det allmänna rådet.

Genom hänvisningen i egenskapsbestämmelsens formulering är det möjligt att tydligare redovisa hur egenskapsbestämmelser kopplas till olika användningar. Att lägga kopplingen till användningen i bestämmelseformuleringen kan leda till risk för otydliga formuleringar av planbestämmelser. Exempel på hur detta kan uttryckas avser Boverket att vägleda om.

Boverket ser ett stort vägledningsbehov när det gäller detaljplanering som innebär vertikal avgränsning. Boverket avser att ta fram en vägledning om detta.

4. Beteckning och färgsättning vid redovisning av användning av allmänna platser

4.1 Användning av allmänna platser

Allmänt råd

Planbestämmelser om användning av allmänna platser kan betecknas med avsedd användning uttryckt i ord i klartext med versaler och färgläggas enligt detta avsnitt.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur betecknings- och färgläggningssystemet för användningen allmänna platser är uppbyggt.

Konsekvenser

Inga konsekvenser.

4.2 Torg

Allmänt råd

Användningen torg kan betecknas TORG och kan vid färgläggning ges ljusgrå färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Rekommendationen om beteckning och färgsättning följer, med en mindre språklig korrigering, motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

4.3 Väg

Allmänt råd

Användningen väg kan betecknas VÄG och kan vid färgläggning ges ljusgrå färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Rekommendationen om beteckning och färgsättning följer, med en mindre språklig korrigering, motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

4.4 Gata

Allmänt råd

Användningen gata kan betecknas GATA och kan vid färgläggning ges ljusgrå färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Rekommendationen om beteckning och färgsättning följer, med en mindre språklig korrigering, motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

4.5 Gång- och cykelväg

Allmänt råd

Användningen gång- och cykelväg kan betecknas GC-VÄG och kan vid färgläggning ges ljusgrå färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. För att följa hur användningen är reglerad i föreskriften har beteckningen ändrats jämfört med de tidigare allmänna råden, där gång och cykel utgjorde två användningar. Rekommendationen om beteckning och färgsättning följer, med

en mindre språklig korrigering, motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden även om innehållet i bestämmelsen ändrats enligt föreskriften. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

4.6 Parkering

Allmänt råd

Användningen parkering kan betecknas P-PLATS och kan vid färgläggning ges ljusgrå färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Rekommendationen om beteckning och färgsättning följer, med en mindre språklig korrigering, motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

4.7 Park

Allmänt råd

Användningen park kan betecknas PARK och kan vid färgläggning ges ljusgrön färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i det tidigare allmänna rådet.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i det tidigare allmänna rådet och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

4.8 Natur

Allmänt råd

Användningen natur kan betecknas NATUR och kan vid färgläggning ges ljusgrön färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i det tidigare allmänna rådet.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i det tidigare allmänna rådet och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

4.9 Skydd

Allmänt råd

Användningen skydd kan betecknas SKYDD och kan vid färgläggning ges ljusgrön färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

4.10 Annan allmän plats

Allmänt råd

Användningen annan allmän plats kan betecknas med avsedd användning i klartext med versaler och kan vid färgläggning ges ljusgrå färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Användningen har inte funnits med i de tidigare allmänna råden utan har införts i föreskrifterna om detaljplan.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Sättet att redovisa följer motsvarande struktur som fanns för användningsbestämmelser enligt tidigare allmänna råd. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5. Beteckning och färgsättning vid redovisning av användning av kvartersmark

5.1 Användning av kvartersmark

Allmänt råd

Planbestämmelser om kvartersmark kan betecknas med fristående versal bokstav och färgläggas enligt detta avsnitt.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur betecknings- och färgläggningssystemet för användningen allmänna platser är uppbyggt.

Konsekvenser

Inga konsekvenser.

5.2 Bostäder

Allmänt råd

Användningen bostäder kan betecknas B och kan vid färgläggning ges gul färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.3 Centrum

Allmänt råd

Användningen centrum kan betecknas C och kan vid färgläggning ges brun färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.4 Vård*Allmänt råd*

Användningen vård kan betecknas D och kan vid färgläggning ges röd färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.5 Tekniska anläggningar*Allmänt råd*

Användningen tekniska anläggningar kan betecknas E och kan vid färgläggning ges blågrå färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.6 Flygtrafik

Allmänt råd

Användningen flygtrafik kan betecknas F och kan vid färgläggning ges grå färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.7 Drivmedel

Allmänt råd

Användningen drivmedel kan betecknas G och kan vid färgläggning ges grå färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.8 Detaljhandel

Allmänt råd

Användningen detaljhandel kan betecknas H och kan vid färgläggning ges brun färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.9 Industri*Allmänt råd*

Användningen industri kan betecknas J och kan vid färgläggning ges blågrå färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.10 Kontor*Allmänt råd*

Användningen kontor kan betecknas K och kan vid färgläggning ges brun färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.11 Odling och djurhållning*Allmänt råd*

Användningen odling och djurhållning kan betecknas L och kan vid färgläggning ges grön färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.12 Begravningsplats*Allmänt råd*

Användningen begravningsplats kan betecknas M och kan vid färgläggning ges lila färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.13 Friluftsliv och camping*Allmänt råd*

Användningen friluftsliv och camping kan betecknas N och kan vid färgläggning ges grön färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.14 Tillfällig vistelse

Allmänt råd

Användningen tillfällig vistelse kan betecknas O och kan vid färgläggning ges orange färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.15 Parkering

Allmänt råd

Användningen parkering kan betecknas P och kan vid färgläggning ges grå färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.16 Besöksanläggningar

Allmänt råd

Användningen besöksanläggningar kan betecknas R och kan vid färgläggning ges orange färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.17 Skola*Allmänt råd*

Användningen skola kan betecknas S och kan vid färgläggning ges röd färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.18 Trafik*Allmänt råd*

Användningen trafik kan betecknas T och kan vid färgläggning ges grå färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.19 Räddningstjänst och annat samhällsviktigt ändamål*Allmänt råd*

Användningen räddningstjänst och annat samhällsviktigt ändamål kan betecknas U och kan vid färgläggning ges röd färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Användningen har inte funnits med i de tidigare allmänna råden utan har införts i föreskrifterna om detaljplan.

Valet av beteckningen U har gjorts utifrån vilka versala bokstäver som funnits tillgängliga. Valet av röd färg vid färgläggning ger samhörighet med användningarna skola och vård, då även dessa är samhällsviktiga funktioner.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Sättet att redovisa följer motsvarande struktur som fanns för användningsbestämmelser enligt tidigare allmänna råd.

Beteckningen U var fram till 2015 enligt äldre vägledning angiven beteckning för upplag och lager. Användningen tillämpades inte i någon omfattande utsträckning. Därför angav de allmänna råden från 2015 inte lager som en egen användning med egen beteckning. Det finns en viss risk för sammanblandning med den tidigare användningen lager men eftersom U slutade användas för relativt länge sedan och användningen sällan tillämpades bedömer Boverket risken som låg. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.20 Hamn*Allmänt råd*

Användningen hamn kan betecknas V och kan vid färgläggning ges grå färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.21 Verksamheter

Allmänt råd

Användningen verksamheter kan betecknas Z och kan vid färgläggning ges beige färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

5.22 Annan kvartersmark

Allmänt råd

Annan kvartersmark kan betecknas Y och kan vid färgläggning ges rosa färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Användningen har inte funnits med i det tidigare allmänna rådet utan har införts i föreskrifterna om detaljplan.

Beteckningen Y användes fram till 2012 som beteckning för användningen Idrott. Valet att nu använda beteckningen Y är gjort utifrån vilka versala bokstäver som funnits tillgängliga. Rosa färg har valts eftersom det avviker från övriga användningar och är en färg som tidigare inte använts i detaljplaner.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Sättet att redovisa följer motsvarande struktur som fanns för användningsbestämmelser enligt tidigare allmänna råd.

Det finns en viss risk för sammanblandning med den tidigare användningen idrott men eftersom Y slutade användas för relativt länge sedan bedömer Boverket risken som låg. Rosa som färg vid färgläggning av planer skulle kunna misstolkas för transparent röd eller lila, men en sådan tolkning anser Boverket inte skulle få några juridiska konsekvenser.

6. Beteckning och färgsättning vid redovisning av användning av vattenområde

6.1 Användning av vattenområde

Allmänt råd

Planbestämmelser om användning av vattenområde kan betecknas med fristående versal bokstav och färgläggas enligt detta avsnitt.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur betecknings- och färgläggningssystemet för användningen allmänna platser är uppbyggt.

Konsekvenser

Inga konsekvenser.

6.2 Vattenområde

Allmänt råd

Användningen vattenområde kan på plankartan betecknas W och kan vid färgläggning ges blå färg.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur användningen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning och färgsättning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur användningen kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7. Beteckning vid redovisning av egenskapsbestämmelser

7.1 Egenskapsbestämmelser

Allmänt råd

Egenskapsbestämmelser kan betecknas med fristående gemen bokstav, ord i klartext eller förkortningar skrivna med gemener enligt detta avsnitt.

Egenskapsbestämmelser kan även betecknas med symboler, punkter, raster och linjer enligt detta avsnitt.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur beteckningssystemet för egenskapsbestämmelser är uppbyggt.

Konsekvenser

Inga konsekvenser.

7.2 Utformning av allmän plats*Allmänt råd*

Bestämmelser om utformning av allmän plats kan betecknas med utformningen uttryckt med gemener i klartext eller som förkortning.

Bestämmelser om marknivåer kan även betecknas + 0,0 där plustecknet anger den punkt där marknivån regleras.

Bestämmelser om största lutning kan även betecknas med lutningsförhållanden tillsammans med pil som på plankartan pekar åt det håll som marken stiger uppåt:

0:00
—————→

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om utformning av allmän plats kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.3 Utnyttjandegrad*Allmänt råd*

Bestämmelser om utnyttjandegrad kan betecknas e.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om utnyttjandegrad kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.4 Höjd på byggnadsverk

Allmänt råd

Bestämmelser om höjd på byggnadsverk kan betecknas h.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Jämfört med tidigare allmänna råd finns inte längre någon rekommendation om symbolbeteckningar med.

I de tidigare allmänna råden hade markreservat för allmännyttiga energianläggning beteckningen h, detta har dock endast använts i mycket begränsad omfattning sedan beteckningen infördes.

Boverket har fått in många synpunkter bland annat om att en övergång till bokstavs-beteckning kan innebära att listan med planbestämmelser skulle kunna bli mycket omfattande. Det har även framförts att symbolerna skulle vara mer lättlästa och begripliga för allmänheten än bokstavs-beteckningar.

Anledningen till att det allmänna rådet inte innehåller höjdsymboler är att de inte går att indexera, vilket innebär svårigheter att inom samma egenskapsområde reglera olika höjder för olika typer av byggnadsverk. En annan anledning till att Boverket väljer att inte ta med symbolbeteckningarna på höjd handlar om möjligheten till digital sökbarhet. Det finns ett behov av att möjliggöra framtida digitala sökningar på planbestämmelser som reglerar byggrätten. Byggrättsbestämmelser är utnyttjandegrad, höjd på byggnadsverk och takvinkel. Dessa får därför i föreskrifterna om detaljplan färdigformulerade bestämmelser, till skillnad från de övriga egenskapsbestämmelserna som i föreskriften ligger i underkategorier. För att möjliggöra sökningar av byggrättsinformation måste all information ligga i bestämmelseformuleringarna. Det innebär att avgörande information, som till exempel hur högt ett byggnadsverk får vara inte enbart kan ligga i beteckningen. Beteckningens enda funktion är att visa var bestämmelsen gäller.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om höjd på byggnadsverk kan redovisas.

Eftersom beteckningen h tidigare har använts i så begränsad omfattning och inte kan sägas vara inarbetad och känd hos kommunerna torde inte återanvändningen av beteckning för en ny egenskapsbestämmelse få några större konsekvenser.

En synpunkt som remissinstanser framfört, att bokstavsbeteckning i stället för symbolbeteckning innebär att listan med planbestämmelser kan få en ökad omfattning, är helt riktig. Vissa detaljplaner kan komma att få en annorlunda layout än vad som varit möjligt med symbolbeteckningar. Boverket gör dock bedömningen att vinsterna med en samlad digital planinformation som följer samma system som de flesta övriga planbestämmelser gör det till en konsekvens som är acceptabel.

Med detta sagt så är det allmänna rådet bara rekommendationer. Om någon kommun inte vill tillämpa det allmänna rådet utan vill ha ett eget system som har symbolbeteckningar så står det dem fritt, så länge bestämmelseformuleringen följer föreskriften. Detta innebär dock inte att listan med planbestämmelser blir kortare, däremot kan höjden utläsas direkt i plankartan.

7.5 Begränsning av markens utnyttjande

Allmänt råd

Bestämmelser om begränsning av markens utnyttjande som reglerar att marken inte får förses med byggnadsverk eller viss typ av byggnadsverk kan betecknas ö eller:

Bestämmelser om begränsning av markens utnyttjande som reglerar att marken endast får förses med viss typ av byggnadsverk kan betecknas ö eller:

Bestämmelser om begränsning av markens utnyttjande som reglerar att marken endast får förses med byggnadsverk under mark kan betecknas ö eller:

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Bestämmelser om begränsning av markens utnyttjande fanns med i de tidigare allmänna råden i form av att marken inte får förses med byggnad (prickmark) och att endast komplementbyggnad får placeras (korsmark). Traditionellt har dessa betecknats med raster. Raster går dock inte att indexera, vilket innebär att det hittills inte funnits något enhetligt sätt att redovisa olika betydelser av prick-, kors- eller ringmark inom samma detaljplan. Det skulle till exempel kunna handla om att man inom en del av planområdet vill att

korsmarken ska ha betydelsen att endast garage får placeras och inom en annan del att korsmarken ska ha betydelsen endast förråd. För att ge en möjlighet till detta anger Boverket nu i det allmänna rådet två sätt att beteckna begränsning av markens utnyttjande, dels med de traditionella rastren, dels med beteckningen ö som kan indexeras till önskad bestämmelseformulering.

En annan nyhet jämfört med de tidigare allmänna råden är att rastret ringmark återinförs, men med en något ändrad betydelse jämfört med äldre vägledning. Ringmark hade i äldre vägledning betydelsen att marken får byggas under/över med körbart bjälklag. Denna reglering fördes i de tidigare allmänna råden över till bestämmelsen utförande med beteckningen b. Boverket har dock de senaste åren fått flera propåer om behovet att på ett åskådligt sätt kunna reglera bebyggelse under mark. Ringmark återinförs därför som beteckning till underkategorin Endast byggnadsverk under mark i föreskrifterna om detaljplan. Även här kan motsvarande bestämmelse även betecknas med ö.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om begränsning av markens utnyttjande kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns delvis i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser i denna del. Det utökade redovisningsmöjligheten, med beteckningen ö, ger även möjlighet att redovisa flera olika bestämmelser om begränsning av markens utnyttjande inom samma underkategori.

Att ha två olika beteckningar för samma bestämmelse kan upplevas otydligt. I vilka situationer som den ena eller den andra beteckningen kan fungera bäst kommer att behöva utvecklas i vägledning.

Vad gäller den alternativa beteckningen ö så är det inte optimalt att använda bokstäver som har diakritiska tecken som beteckningar, då dessa (prickarna i ö) riskerar att blandas ihop med grundkartan. Boverket bedömer dock att beteckningen ö förmodligen kommer att tillämpas inom områden som inte har så många andra beteckningar. Boverket anser, med tanke på att det finns ett behov av att kunna indexera beteckningen, att de risker som finns med bokstäver med diakritiska tecken är acceptabla i detta fall.

På plankartan kan det finnas en risk för sammanblandning med den äldre bestämmelsen som betecknades med ringmark men som hade en annan betydelse. Eftersom kommunen måste formulera sin bestämmelse utifrån

vad som ska regleras anser Boverket att denna risk vid tolkningen av bestämmelsen är låg och därför godtagbar.

7.6 Takvinkel

Allmänt råd

Bestämmelser om takvinkel kan betecknas o.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Liksom för bestämmelser om höjd så föreslår inte Boverket symbolbeteckning för bestämmelsen takvinkel. Anledningen till att det allmänna rådet inte innehåller symboler är att de inte går att indexera, vilket innebär svårigheter att inom samma egenskapsområde reglera olika takvinklar för olika typer av byggnader. En annan anledning till att Boverket väljer att inte ta med symbolbeteckningarna på takvinkel handlar om möjligheten till digital sökbarhet. Det finns ett behov av att möjliggöra framtida digitala sökningar på planbestämmelser som reglerar byggrätten. Byggrättsbestämmelser är utnyttjandegrad, höjd på byggnadsverk och takvinkel. Dessa får därför i föreskrifterna om detaljplan färdigformulerade bestämmelser, till skillnad från de övriga egenskapsbestämmelserna som i föreskriften ligger i underkategorier. För att möjliggöra sökningar av byggrättsinformation måste all information ligga i bestämmelseformuleringarna. Det innebär att avgörande information, som till exempel hur stor takvinkeln på en byggnad får vara inte enbart kan ligga i beteckningen. Beteckningens enda funktion är att visa var bestämmelsen gäller.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om takvinkel kan redovisas.

En synpunkt som remissinstanser framfört, att bokstavs-beteckning i stället för symbolbeteckning innebär att listan med planbestämmelser kan få en ökad omfattning, är helt riktig. Vissa detaljplaner kan komma att få en annorlunda layout än vad som varit möjligt med symbolbeteckningar. Boverket gör dock bedömningen att vinsterna med en samlad digital planinformation som följer samma system som de flesta övriga planbestämmelser gör det till en konsekvens som är acceptabel.

Med detta sagt så är det allmänna rådet bara rekommendationer. Om någon kommun inte vill tillämpa det allmänna rådet utan vill ha ett eget system som har symbolbeteckningar så står det dem fritt, så länge bestämmelseformuleringen följer föreskriften. Detta innebär dock inte att listan med planbestämmelser blir kortare, däremot kan takvinkeln utläsas direkt i plankartan.

7.7 Fastighetsstorlek

Allmänt råd

Bestämmelser om fastighetsstorlek kan betecknas d.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om fastighetsstorlek kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.8 Placering

Allmänt råd

Bestämmelser om placering kan betecknas p.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om placering kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.9 Utformning

Allmänt råd

Bestämmelser om utformning kan betecknas f.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om utformning kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.10 Utförande

Allmänt råd

Bestämmelser om utförande kan betecknas b.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. De allmänna råden har justerats språkligt, jämfört med tidigare allmänna råd, för att stämma överens med föreskriften.

I det allmänna rådet finns inte längre med symbolbeteckningarna för lägsta schaktningsnivå, största djup i meter för dränerande ingrepp och lägsta nivå i meter över nollplan för dränerande ingrepp. Boverket menar att dessa lika väl kan betecknas med b. Symbolerna har inte varit välkända och i vissa fall inte använts korrekt varför beteckning med bokstav bör vara mer tydlig.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om utförande kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns delvis i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Ett borttagande av symbolerna bedöms endast få begränsade konsekvenser eftersom bestämmelserna inte används i någon högre grad.

7.11 Byggnaders användning

Allmänt råd

Bestämmelser om byggnaders användning kan betecknas s.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § PBL andra stycket PBL ska uppfyllas.

Byggnaders användning fanns inte med som egenskapsbestämmelse i de tidigare allmänna råden. Bestämmelsen införs genom föreskrifterna om detaljplan och ges därför en egen beteckning. Bestämmelsen kan enligt det allmänna rådet betecknas s. Beteckningen s har inte använts sedan mitten på 90-talet och användes då för vissa typer av bestämmelser mot störningar.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om byggnaders användning kan redovisas. Risken för sammanblandning med den tidigare användningen av s bedömer Boverket som låg.

Användningen av beteckningen s går emot den generella principen om att undvika beteckningar med gemena bokstäver som har samma form som sin versal. Boverket anser dock att det i detta fall kommer vara hanterbart eftersom bestämmelsen inte kan användas utan att annan reglering förekommer, vilket då ger referenser för att avgöra om s är gemen eller versal.

7.12 Lägenhetsfördelning och storlek på lägenheter

Allmänt råd

Bestämmelser om lägenhetsfördelning och storlek på lägenheter kan betecknas v.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om lägenhetsfördelning och storlek på lägenheter kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.13 Markens anordnande och vegetation

Allmänt råd

Bestämmelser om markens anordnande och vegetation kan betecknas n.

Bestämmelser om marknivå kan även betecknas + 0,0 där plus-tecknet anger den punkt där marknivån regleras.

Bestämmelser om största lutning kan även betecknas med lutningsförhållanden tillsammans med pil som på plankartan pekar åt det håll som marken stiger uppåt:

0:00
—————→

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om markens anordnande och vegetation kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.14 Stängsel, utfart och annan utgång

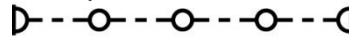
Allmänt råd

Bestämmelser om stängsel och utfart kan betecknas j.

Bestämmelser om var stängsel ska anordnas kan även betecknas med fyllda cirklar över användningsgräns:

Bestämmelser om utfart och annan utgång kan även betecknas med ofyllda cirklar över användningsgräns:

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas.

För att möjliggöra indexering och för att bestämmelsen skulle kunna uttryckas mer flexibelt inför Boverket en rekommendation om att bestämmelser om stängsel, utfart och annan utgång kan betecknas j. Genom att beteckningen redovisas på en yta tydliggörs även vilket område bestämmelsen belastar, till skillnad från om bestämmelsen redovisas med en linjebeteckning.

Många remissinstanser har motsatt sig denna ändring från linjebeteckning till bokstavs-beteckning. Boverket väljer därför att i det allmänna rådet ha med båda typerna av beteckningar. På så sätt kan kommunen i det enskilda fallet välja vilken typ av beteckning som är lämpligast. Oavsett vilken beteckning som används är det bestämmelsens formulering som avgör vad som regleras.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om stängsel, utfart och annan utgång kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns delvis i det tidigare allmänna rådet och tillämpas redan idag av de flesta kommuner.

Det utökade redovisningsmöjligheten, med beteckningen j, ger även möjlighet att redovisa flera olika bestämmelser om stängsel, utfart och annan utgång inom samma detaljplan samt underlättar för kommunen att uttrycka bestämmelserna mer flexibelt.

Att ha två olika beteckningar för samma bestämmelse kan upplevas otydligt. I vilka situationer som den ena eller den andra beteckningen kan fungera bäst kommer att behöva utvecklas i vägledning.

7.15 Skydd av kulturvärden

Allmänt råd

Bestämmelser om skydd av kulturvärden kan betecknas q.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om skydd av kulturvärden kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa bestämmelsen på kvarterersmark fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Ändringen från de tidigare allmänna råden är endast att den särskilda beteckningen för allmän plats försvinner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.16 Rivningsförbud

Allmänt råd

Bestämmelser om rivningsförbud kan betecknas r.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om rivningsförbud kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa bestämmelsen på kvarterersmark fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Ändringen från de tidigare allmänna råden är endast att den särskilda beteckningen för allmän plats försvinner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.17 Varsamhet

Allmänt råd

Bestämmelser om varsamhet kan betecknas k.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om varsamhet kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa bestämmelsen på kvartersmark fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Ändringen från de tidigare allmänna råden är endast att den särskilda beteckningen för allmän plats försvinner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.18 Skydd mot störningar*Allmänt råd*

Bestämmelser om skydd mot störningar kan betecknas m.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om skydd mot störningar kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa bestämmelsen på kvartersmark fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Ändringen från de tidigare allmänna råden är endast att den särskilda beteckningen för allmän plats försvinner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.19 Markreservat för allmännyttiga ändamål*7.19.1 Energianläggningar och elektronisk kommunikation**Allmänt råd*

Bestämmelser om markreservat för allmännyttiga ändamål avseende allmännyttiga energianläggningar eller allmännyttiga anläggningar för elektronisk kommunikation kan betecknas c.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas.

I de tidigare allmänna råden hade markreservat för allmännyttiga energianläggning beteckningen h. För att frigöra den beteckningen till höjder på byggnadsverk har Boverket valt att lägga in dessa markreservat i beteckningen c som även omfattar anläggningar för elektronisk kommunikation.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om markreservat för energianläggningar och elektronisk kommunikation kan redovisas.

Markreservat för allmännyttiga energianläggningar har använts i mycket begränsad omfattning sedan beteckningen infördes med de tidigare allmänna råden 2015. Beteckningen kan inte sägas vara inarbetad och känd hos kommunerna och att nu byta beteckning torde därför inte få så stora konsekvenser.

7.19.2 Underjordiska ledningar

Allmänt råd

Bestämmelser om markreservat för allmännyttiga ändamål avseende allmännyttiga underjordiska ledningar kan betecknas u.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.19.3 Luftledning

Allmänt råd

Bestämmelser om markreservat för allmännyttiga ändamål avseende allmännyttiga luftledningar kan betecknas l.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om markreservat för allmännyttiga luftledningar kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.19.4 Gång- och cykeltrafik

Allmänt råd

Bestämmelser om markreservat för allmännyttiga ändamål avseende allmännyttig gång- och cykeltrafik kan betecknas x.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om markreservat för allmännyttig gång- och cykeltrafik kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

*7.19.5 Körtrafik eller spårtrafik**Allmänt råd*

Bestämmelser om markreservat för allmännyttiga ändamål avseende allmännyttig körtrafik eller spårtrafik kan betecknas z.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Jämfört med tidigare allmänna råd har detta allmänna råd utökats med spårtrafik för att stämma överens med föreskrifterna om detaljplan.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om markreservat för allmännyttig körtrafik eller spårtrafik kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

*7.19.6 Tunnel, bro eller brygga**Allmänt råd*

Bestämmelser om markreservat för allmännyttiga ändamål avseende tunnel, bro eller brygga för allmännyttig trafik kan betecknas t.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om markreservat för tunnel, bro eller brygga för allmännyttig trafik kan redovisas. Motsvarande sätt

att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.20 Markreservat för gemensamhetsanläggningar

Allmänt råd

Bestämmelser om markreservat för gemensamhetsanläggningar kan betecknas g.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om markreservat för gemensamhetsanläggningar kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.21 Villkor för lov

Allmänt råd

Bestämmelser om villkor för lov kan betecknas a.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om villkor för lov kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.22 Villkor för startbesked

Allmänt råd

Bestämmelser om villkor för startbesked kan betecknas a.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om villkor för startbesked kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.23 Ändrad lovplikt*Allmänt råd*

Bestämmelser om ändrad lovplikt kan betecknas a.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om ändrad lovplikt kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.24 Fastighetsindelningsbestämmelser*Allmänt råd*

Fastighetsindelningsbestämmelser för att ange hur en fastighet eller samfällighet ska utformas kan regleras med en fastighetsindelningsslinje. Fastighetsindelningsslinje kan betecknas:

Fastighetsindelningsslinjer gäller fram till planområdesgräns och är oberoende av de övriga plangränsernas hierarki. Om en fastighetsindelningsslinje sammanfaller med någon plangräns bör den ritas ut ovanpå den andra gränsen.

De blivande fastigheterna bör namnges med Fastighet som vid behov kan förkortas Fgh följt av en versal bokstav i alfabetisk ordning.

Fastighetsindelningsbestämmelser för att reglera att servitut, ledningsrätter och liknande särskilda rättigheter samt gemensamhetsanläggningar ska skapas, ändras eller upphävas kan betecknas a.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. De allmänna råden har justerats språkligt, jämfört med tidigare allmänna råd, för att stämma överens med föreskriften.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur fastighetsindelningsbestämmelser kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.25 Upphävande av strandskydd*Allmänt råd*

Bestämmelser om upphävande av strandskydd kan betecknas a.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om upphävande av strandskydd kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

7.26 Huvudmannaskap*Allmänt råd*

Bestämmelser om huvudmannaskap kan betecknas a.

Motiv

Syftet är att tydliggöra hur bestämmelsen kan redovisas för att tydlighetskravet i 4 kap. 32 § andra stycket PBL ska uppfyllas. Beteckning följer motsvarande rekommendation i de tidigare allmänna råden.

Konsekvenser

Det blir tydligt hur egenskapsbestämmelser om huvudmannaskap kan redovisas. Motsvarande sätt att redovisa fanns i de tidigare allmänna råden och tillämpas redan idag av de flesta kommuner. Rekommendationen bör därför inte innebära några särskilda konsekvenser.

Ikraftträdandebestämmelser

Dessa allmänna råd gäller från och med den 1 oktober 2020, då Boverkets allmänna råd (2014:5), om planbestämmelser för detaljplan, ska upphöra att gälla.

Motiv

Datumet för ikraftträdandet för de allmänna råden, den 1 oktober 2020, är det samma som för föreskrifterna om detaljplan. Syftet är att de ska kunna tillämpas tillsammans.

Frågor om ikraftträdande samt övergångsperiod behandlas mer utförligt under rubriken ”Arbetsmetod och remissförfarande” ovan.

Konsekvenser

Genom att ha samma ikraftträdandedatum för både de allmänna råden och för föreskrifterna om detaljplan går de att tillämpas tillsammans

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Box 534, 371 23 Karlskrona
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se